

Kabelraden.nl: wie zijn wij en wat doen we?

Tijdens de conferentie van programmaraden op 30 januari j.l. kon u voor het eerst kennismaken met de organisatie en de website van Kabelraden.nl. En met de twee medewerkers: Pablo Meegdes en Marieke van Tuin.

Een nieuw bureau moet eerst tijd steken in het goed opzetten van de interne organisatie. Die tijd is Kabelraden.nl slechts ten dele gegund: al snel kwamen programmaraden uitgebreid in het nieuws. Pers, publiek én programmaraden wisten de organisatie al snel te vinden. Bovendien stond een wijziging van de Mediawet op de agenda van de Tweede Kamer en ook daar moest de nodige aandacht aan besteed worden. In de volgende nieuwsbrief zullen we uitgebreid terugkomen op deze wijziging.

Programmaraden in de belangstelling

De directe aanleiding voor de grote belangstelling voor programmaraden was het mogelijk verdwijnen van CNN van de kabel in Groningen (zie daarover ook elders in dit nummer). Vele verontwaardigde reacties van burgers kwamen onze kant op. Ook de pers benaderde ons regelmatig met vragen over het functioneren van programmaraden. Wij hebben die aandacht proberen te gebruiken om het belang van programmaraden te onderstrepen, maar ook om aandacht te vragen voor de noodzaak van een goed functionerende programmaraad. En een programmaraad kan niet goed werken als deze onvoldoende bevoegdheden en financiële middelen heeft. Door alle aandacht kwamen programmaraden zelfs politiek ter discussie te

M. Swart (voorzitter Kabelraden.nl) en C.H.J. van Leeuwen (toenmalig demissionair staatssecretaris Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen) tijdens de conferentie van 30 januari.

staan. Zo opperde Joop Atsma van regeringspartij CDA om programmaradsleden rechtstreeks te laten kiezen. Wij hebben uit al deze discussies in ieder geval geleerd dat er meer aandacht moet komen voor de manier waarop programmaraden hun achterban bij de besluitvorming betrekken.

Contacten met programmaraden

Vanaf het begin hebben we geprobeerd om ook veel tijd te steken in het opbouwen van contacten met programmaraden. Onze eerste prioriteit ligt bij het ondersteunen van de programmaraden. Maar dan moeten we wel weten wat iedereen wil, en daarvoor is het dus belangrijk om mensen te spreken en

ideeën uit te wisselen.

Uit eerste contacten bleek direct dat programmaraden sterk van elkaar verschillen. De ene programmaraad adviseert over het gehele tv-pakket met bindende adviezen, terwijl een ander vergadert over de 15-zenders uit het basispakket en weer anderen naast de '15 zenders', vrijblijvende adviezen geven over het standaardpakket. De ene programmaraad adviseert voor 40 gemeenten en een ander "slechts" voor één gemeente. Sommige programmaraden hebben een goede relatie met de kabelexploitant en anderen leven op een wat meer gespannen

Lees verder op pagina 2

Swart op wit

Een dijk van een advies

Als er een paar dijken door de hete zomer wegspoelen leidt dat begrijpelijkerwijs tot de nodige commentaren en discussie over de vraag of de betrokken waterschappen hun werk wel goed doen. En daar is misschien ook wel aanleiding toe. Het leidt niet tot een discussie over de vraag of er wel iets als een waterschap moet zijn.

De wat meer radicale marktdenkers komen niet met de oplossing dat mensen die zo nodig onder het niveau van de zeespiegel willen leven zelf maar contracten moeten aangaan met particuliere bemalingsbedrijven. Als die bemalingsbedrijven met elkaar moeten concurreren, zullen ze vast een beter product leveren dan de waterschappen die in hun gebied nu altijd een monopolie hebben: één weggespoelde dijk en al je klanten vertrekken naar een bemaler die het beter voor elkaar heeft.

Een Amerikaan zou dat misschien nog een logisch verhaal vinden, maar een Nederlander snapt meteen al dat dit niet gaat. Als individuele bemaling al mogelijk zou zijn, "iedereen achter zijn eigen damwand", dan toch alleen tegen enorm veel hogere kosten. Hoewel er in het begin misschien nog wel stoer zou worden gepraat over concurrentie tussen infrastructures van verschillende bemalingsbedrijven, zou de werkelijkheid al snel een beeld opleveren waarbij er in elk gebied tenslotte maar één zo'n bedrijf tegen een aantrekkelijke prijs zou kunnen opereren. Dat noemen economen een natuurlijk monopolie. Dus kiezen we samen al eeuwenlang voor de efficiëntste oplossing met een waterschap dat voor ons beslist over het waterpeil.

Als er in het advies van een programmaraad eens een keer een bekend station wegvalt, gaat de discussie eigenaardig genoeg wel meteen over het bestaansrecht van programmeraden. Maar de economie van een kabelnet is niet zoveel anders dan die van bemaling. Dat zit hem niet alleen in de techniek op zichzelf. Het is technisch gemakkelijker om iedere kabel aansluiting een eigen programma-pakket te geven, dan ieder huis zijn eigen bemaling. Maar als we de aanzienlijke kosten daarvan voor lief nemen, zijn we er nog niet.

De huidige situatie met een breed pakket voor een groot aantal aansluitingen is ook in de sfeer van auteursrechten erg aantrekkelijk: programma-aanbieders die het van adverteerders moeten hebben zijn bereid af te zien van betaling, als ze maar in dat pakket zitten. En zelfs aanbieders die het wel van een vergoeding van abonnees moeten hebben, zijn tot veel lagere prijzen bereid. De aloude kwantumkorting bestaat ook in de nieuwe economie, zelfs in heel extreme vormen, doordat de kosten van het aanbod nauwelijks afhankelijk zijn van het aantal afnemers. Ook het aanbieden van een standaardpakket in een regio krijgt daardoor feitelijk het karakter van een monopolie: de aanbieder van een tweede standaardpakket is kansloos, zolang de aanbieder van het eerste pakket het niet heel bont maakt.

Zolang de wetgevers in Den Haag en in Brussel consequent doorgaan op de ingeslagen weg, is het standaardpakket op de kabel net zo'n blijvertje als het waterpeil van de bemaling. En zijn programmeraden even onmisbaar als het waterschap. Met hopelijk steeds een dijk van een advies.

Marco Swart, Voorzitter Kabelraden.nl

Kabelraden.nl: wie zijn wij en wat doen we?

Vervolg van pagina 1

Pablo Meegdes en Marieke van Tuin.

voet met hun aanbieder. Zo zouden we nog tal van verschillen kunnen noemen. Dat maakt ons werk natuurlijk juist zo interessant, maar maakt het ook noodzakelijk om elke programmaraad persoonlijk te spreken. We hopen dat we ook bij uw programmaraad binnenkort een keer welkom zijn.

Daarnaast zijn wij bezig met een inventarisatie van de verschillende programmeraden. Als het goed is heeft iedere programmaraad inmiddels een vragenlijst ontvangen. Wij hopen dat u deze voor ons wilt beantwoorden, zodat we onze werkzaamheden nog beter op uw vragen kunnen afstemmen.

Website

Eén van de dingen die we gemerkt hebben is dat er veel behoefte is aan informatie. Kabelraden.nl probeert daarom zoveel mogelijk relevante informatie te verzamelen en op haar website te plaatsen. Zo zijn er bijna dagelijks updates te vinden met medianieuws en kunt u er achtergrondinformatie, jurisprudentie, rapporten en wetgeving aantreffen. Ook zijn adresgegevens opgenomen van alle programmeraden en kunt u met elkaar discussieren in het forum. Daarnaast kunt u er binnenkort informatie vinden over de verschillende tv- en radiozenders. Wij hopen dat u regelmatig een bezoek brengt aan onze website.

Workshops

Als een van onze eerste activiteiten organiseren wij op 4 oktober een workshopdag voor programmaraadsleden. Uit de reacties van de conferentie hebben wij gemerkt hoe prettig programmeraden het vinden om met elkaar kennis te maken en ervaringen uit te wisselen. Dat zal dan ook een belangrijk onderdeel zijn van de bijeenkomst. Maar daarnaast bieden wij een uitgebreid programma met 8 verschillende workshops over zeer uiteenlopende onderwerpen. Verderop in deze nieuwsbrief vindt u meer informatie over de workshopdag.

Naast deze papieren nieuwsbrief heeft Kabelraden.nl ook een digitale nieuwsbrief die eens per 2-3 weken verschijnt. In de nieuwsbrief vindt u het laatste medianieuws en belangrijke ontwikkelingen. U kunt zich opgeven voor deze nieuwsbrief via www.kabelraden.nl

Graag nodigen wij u uit om bij vragen of opmerkingen contact met ons op te nemen. Mist u iets, wilt u iets weten of doen, bel of mail ons. Kabelraden.nl is er voor en door u!

Eind april/begin mei barstte mediatumult los rondom een mogelijk schrappen van CNN International van de kabel in Groningen en een gedeelte van Drenthe. Bij navraag achteraf blijken zaken net iets genuanceerder te liggen dan uit de meeste media bleek. Immers het voorlopige advies waarin CNN International vervangen werd door EuroNews blijkt een vrijblijvend 'standaardpakket' advies te zijn dat Essent Kabelcom in de praktijk vaker naast zich neerlegt. Toch ontstond media-tumult.

Gerrit Horstmann, voorzitter van de programmaraad Groningen/Drenthe reageert. "Er was zodanige aandacht dat je denkt er is hier iets fout gegaan. Het leek alsof de journalistiek - ingegeven door de hoeveelheid media-aandacht - de keuze van de programmaraad merkwaardiger vond dan het publiek." Nog geen twee werkdagen na het bekend worden van het advies reageerde Essent op holdingniveau met een persbericht. Daarin meldde het dat de kabelexploitant van mening is dat 'niet aangetoond is dat zenders als BBC World en CNN een objectiever beeld geven' en dat het 'huidige zenderpakket met CNN evenwichtig is'. Essent Kabelcom meldde daarbij op voorhand dat bij een dergelijk definitief advies dit deel van het standaardpakket-advies niet zou worden uitgevoerd.

Horstmann: "Hoe meer media-aandacht, des te pruderter men wordt. Ik heb als voorzitter de leden daarmee willen confronteren. Een kleine meerderheid van de programmaraad wilde EuroNews met haar berichtgeving vanuit Europese landen er wel eens op hebben in plaats van CNN International."

Gerrit Horstmann

Groningen over de (media)impact van misverstanden, CNN en Essent kabelcom

De voorzitter erkent dat het tumult gebaseerd was op 'versimpeling' en ruis in de berichtgeving in de media waarin veelvuldig gemeld werd alsof het vast stond dat CNN van de kabel zou gaan. Ook het CDA (de grootste fractie in de Tweede Kamer) reageerde bij monde van Joop Atsma op de kwestie door te stellen dat de programmaraad 'zijn boekje te buiten was gegaan' en dat er maar programmaraadsverkiezingen moesten komen. Horstmann: "Het advies was een vrijblijvend advies, uiteindelijk kan je je nu afvragen waar iedereen zich druk over maakte (zeker omdat Essent vanaf het advies niet uit te voeren, red.). Ik wilde de programmaraad confronteren met het lawaai toen de kwestie ook een politieke lading kreeg. Kamerleden hebben zich dan ook verstoot en

als 'bijna vanzelfsprekend' weer uit verdween. Volgend jaar hoopt de Europese zender echter opnieuw een kans op doorgifte te maken.

Essent Kabelcom neemt een aparte positie in als het gaat om programmeraden. Het is één van de weinige exploitanten die een secretariaat heeft ingesteld dat de programmeraden ondersteunt. De kabeelaar van het nutsbedrijf krijgt adviezen van 9 programmeraden voor de 1,7 miljoen abonnees die het bedient. Ook is opvallend dat in het geval van de programmaraad Groningen/Drenthe de programmaraad over een dusdanig groot geografisch gebied adviseert (32 gemeenten) dat het niet mogelijk is om vertegenwoordiging uit alle gemeenten te realiseren.

Ik wilde de programmaraad confronteren met het lawaai toen de kwestie ook een politieke lading kreeg.

er bepaalde uitspraken over gedaan. Het is blijkaar een zender met een dusdanige support dat je er af moet blijven. Uiteindelijk is besloten CNN International in het definitieve standaardpakket-advies te handhaven, daarmee was de kwestie afgedaan."

Jan Mensinga, manager AV Services bij Essent Kabelcom stelt dat in dit specifieke geval van CNN International, doordat het nieuws vrij snel opgepakt werd en er een storm van reacties met vragen kwam, Essent NV besloot snel te reageren. Mensinga erkent dat de formele procedure afgewacht kon worden, maar de grote media-aandacht noopte het nutsbedrijf de reactie naar voren te halen.

Menno Hidajatoellah reageert namens EuroNews met de woorden dat deze het vreemd vindt dat Essent Kabelcom al binnen enkele dagen kon aangeven het advies niet uit te gaan voeren. Hiddajatoellah stelt echter dat de programmaraad natuurlijk een eigen afweging diende te maken, maar dat deze goede gronden had om EuroNews te blijven adviseren in het standaardpakket. EuroNews vindt het dan ook teleurstellend dat deze uiteindelijk uit het advies is gehaald en niet het hele pakket opnieuw bekeken werd toen CNN werd terugplaatst in het advies, waardoor EuroNews er

Jan Mensinga stelt over het secretariaat dat dit in de praktijk is losgekoppeld van Essent Kabelcom: "het secretariaat wordt aangestuurd door de voorzitters van de programmeraden. Er zit geen verband tussen Essent Kabelcom en het secretariaat." Het secretariaat wordt daarbij door Essent Kabelcom betaald, waarbij de medewerkers soms ook voor Essent Kabelcom zelf werken, maar volgens Mensinga niet met conflicterende activiteiten. De ondersteuning is mede ingegeven door de 'weeskind' status die programmeraden enige tijd hadden, aangezien gemeenten in het Essent-gebied deze verantwoording zelf niet namen. Mensinga legt de grote programmeraden uit in het kader van koppelingen van kabelnetwerken, waardoor zelfs provincie-overschrijdende programmeraden zijn ontstaan.

De voorzitter van de programmaraad Groningen/Drenthe is erg te spreken over het secretariaat: "Complimenten aan Essent Kabelcom over de hulpverlening. Er is zeker geen sprake van manipuleren. In beginsel zou iets kunnen bijten, maar het lukt heel aardig in dit vredelievende gebied."

van alle kanten

De Stichting Kabelnet Veendam was in het midden van de belangstelling toen RTL 4, RTL 5 en Yorin op 1 juli om 00:00 uur van de kabel verdwenen. Zo'n twee weken later waren de zenders van de Nederlandse vestiging van RTL Group weer teruggekeerd. Toch blijven betrokkenen er met een bepaalde spanning op terugkijken.

Veendam de situatie achteraf nader beschouwd...

Emile Gort

Jan Tillema

Jan Tillema, voorzitter van de Stichting Kabelnet Veendam vertelt er zonder scrupules over: "RTL wil de betaling aan kabelexploitanten afbouwen. Dit bleek al tijdens de VECAI-vergadering op 15 april toen de zaak aan de orde kwam. (VECAI is de koepelorganisatie van kabelexploitanten). Ik wilde toen een vuist maken met de kleine exploitanten. Toen heb ik uiteindelijk gezegd dat het schijflijsters zijn. Het gaat immers om 5,5 miljoen Euro op jaarbasis. In mei is de programmaraad Veendam over de kwestie geïnformeerd, die een begripvolle houding aannam. Vertegenwoordiger John de Jong van RTL dreigde bij de onderhandelingen zelfs met de optie dat er getekend moest worden of Veendam zou per direct geen vergoeding krijgen (het voorstel van RTL is dat er geleidelijk naar een 0-situatie wordt toegewerkt, red.). Toen deze onderhandelingen uiteindelijk op niets uitdraaiden is op 30 juni/1 juli klokslag middernacht de stekker uit RTL 4, RTL 5 en Yorin in Veendam gegaan."

Wat er daarna gebeurde was een minder prettige ervaring voor Jan Tillema en zijn

familie. Volgens Tillema betekende de situatie dat hij privé bedreigd werd en is gestalkt. Uiteindelijk is politie-bewaking ingesteld. Media-aandacht en enige druk vanuit de bevolking betekende dat er na het van de kabel halen van de zenders zaken in beweging kwamen.

Tillema vervolgt: "Vanuit de gemeenteraad heeft niemand geïnformeerd hoe het zat. Ze hebben vervolgens lopen blazen. Ik heb bij deze kwestie geen hoed op van de (gemeente)politiek, met uitzondering van de burgemeester. Die belde toen en heeft met het bestuur een eerste bemiddelingspoging gedaan. Doordat John de Jong van RTL geen nieuw bod kon doen, bleef de situatie hetzelfde. Uiteindelijk zijn partijen een 4,5 jarig contract overeengekomen. Zo kunnen wij voorkomen dat er geld gevraagd wordt of auteursrechten misschien wel door ons betaald moeten worden. In de onderhandelingen wilde RTL de apparatuur niet vergoeden. Dus als die kapot gaat, duurt het misschien langer voordat er vervanging is."

Het resultaat van de Veendamse RTL-crisis is ook dat er een forsere tariefsverhoging in Veendam zal worden doorgevoerd. Nu is het tarief 8,20 Euro per maand. Dit moet per januari 2004 circa 9,50 Euro per maand worden. Hier levert Kabelnet Veendam 40 tv-stations en 29 radiostations voor. Reden voor de forse stijging is niet alleen de situatie met RTL, maar het lang niet verhogen van het tarief. Tillema die soms met grote woorden spreekt, kijkt bitter terug op de affaire, waar RTL uiteindelijk haar gelijk heeft gekregen. De kabelexploitant wees daarbij op de 'miljoenen die RTL' kan verdienen als buitenlandse omroep, ondanks dat RTL in Nederland in 2002 verlies leed, iets dat Tillema als resultaat van onkunde bestempelde.

De voorzitter van de programmaraad Veendam, Emile Gort liet weten dat de programmaraad zich vooral onafhankelijk en neutraal heeft proberen op te stellen. "Het bestuur van de Stichting Kabel Veendam heeft uitleg gegeven over de situatie in mei. De programmaraad heeft dat aangehoord en zich erover gebogen. Unaniem kwam het advies dat de

essentie diende te zijn dat zenders op de kabel dienden te blijven. Wel is een alinea in het advies opgenomen dat als er zwaarwegende redenen zijn, dat kan worden afgeweken. Deze zwaarwegende redenen die kan je bedenken. Uiteindelijk is dat niet de verantwoordelijkheid van de programmaraad." De programmaraad heeft ook uitleg van RTL gekregen (John de Jong), maar geen partij willen kiezen.

Over dat laatste bekritiseert John de Jong van RTL de Veendamse programmaraad. "Ik heb de programmaraad gedetailleerd uitgelegd dat de financiële gevolgen van 8 Eurocent per maand voor drie tv-zenders geen zwaarwegende redenen kunnen zijn om af te wijken van het advies. Ze hebben zich afzijdig gehouden na hun advies. Ze hadden positie kunnen nemen door hun oorspronkelijke advies te blijven ondersteunen." De Jong stelt verder dat zijn bedrijf wel "rekening had gehouden met het van de kabel halen, maar bestempelt het voorval als zwaar sanctiemiddel. Toen RTL 4, RTL 5 en Yorin van de kabel gingen, hebben we in eerste instantie afge-

wacht. Wij konden technisch niets doen. Vervolgens is de burgemeester van Veendam gaan bemiddelen. De Stichting Kabelnet Veendam is na bemiddeling schoorvoetend meegegaan. We hebben toen zandtijd bij de regionale publieke Groningse omroep RTV Noord gehoord om ons standpunt weer te geven. Op de lokale kanalen van Veendam die de Kabelstichting op de plek van RTL 4/5/Yorin had geplaatst stonden teksten waar sommigen van vonden dat deze ongehoord waren. (Tillema stelde dat het slechts de directe visie vanuit de kabelstichting Veendam was). RTL kon voor Veendam geen uitzondering maken, omdat dit precedentwerking zou betekenen. RTL heeft op bepaald moment besloten dat ze niet meer wil betalen voor de tv-doorgifte. Er zijn immers zelfs zenders die betaald krijgen voor de doorgifte. Vandaar dat RTL tot de conclusie is gekomen dat betalen voor doorgifte als achterhaald principe gezien kan worden en niet in lijn is met de positie die de RTL-zenders op de kabel hebben."

John de Jong bestrijdt de beweringen van Tillema: "Het genoemde bedrag van 5,5 miljoen Euro klopt in het geheel niet, aangezien al in een belangrijk deel van Nederland niet meer voor doorgifte werd betaald. Als je het hebt over enkele miljoenen dan kom je misschien dicht in de buurt. Tillema stelde verder dat hij apparatuur vergoed wenste te krijgen, maar we hebben dit nooit vergoed, ondanks de wens van Veendam. De aangekondigde tariefstijging komt nu slechts voor een klein gedeelte voor rekening van de doorgifte van de drie zenders." De Jong denkt overigens dat als een soortgelijk conflict zich in een groter kabelgebied zou voordoen het probleem net zoveel meer abonnees groter wordt. "Maar dan zou ook die kabelexploitant met de factor van het aantal abonnees een groter probleem krijgen".

Conclusie van de Veendamse perikelen is dat geen Veendammer Goede Tijden, Slechte Tijden of Baantjer heeft moeten missen (deze series waren begin juli immers met zomerverlof), maar de kwestie toonde wel de gevoeligheid van kabel-televisie kwesties aan, waarbij de stellingname van een kabel-stichting beduidend anders kan zijn dan die van een groot commercieel concern als RTL.

Radio Veronica: een hernieuwde start bij Sky Radio...

Radio Veronica heeft op 31 augustus jl. een hernieuwde start gemaakt. Niet meer zelfstandig zoals het station het afgelopen jaar via de kabel probeerde, maar onder het dak van het succesvolle Sky Radio. Naast beschikbaarheid via de FM-ether, heeft Radio Veronica via de kabel gelijk landelijke dekking dankzij de in juli gedane overname van het voormalige Radio Nationaal. Het 'nieuwe' Radio Veronica staat voor vooral tachtiger en negentiger jaren 'hits' en moet met een beetje 'rebellie' de oude Veronica-vrijdag doen herleven.

Martin S. Banga (directielid Sky Radio) en Robert Herder (directeur van het nieuwe Radio Veronica) geven uitleg. "Sky Radio heeft meegedaan aan de herverdeling van FM-frequenties en is bij het gouwe-ouwe kavel met succes als beste uitgekozen met twee plussen. Boven Radio 192, Arrow Classic Rock Radio en Radio 10FM", aldus Herder. Banga vult aan door te stellen dat de "grote echte programmaraad van (moeder) overheid de gouwe-ouwe plannen van Sky Radio heeft beoordeeld". Oorspronkelijk zou Sky Radio met Radio 10FM gaan samenwerken. Sky Radio heeft na een conflict met Radio 10FM begin juni besloten haar eigen weg te volgen en is gestart met Radio 103 - de Gouwe Ouwe Zender. Op 10 juli stopte Radio Nationaal, dat alleen nog op de kabel uitzond, met uitzenden. Sky Radio Ltd heeft toen Distrined BV overgenomen, wat feitelijk betekende dat vanaf toen Radio 103 op de kabel is gaan uitzenden op de voormalige Radio Nationaal kabelfrequenties. Met de overgang van Radio 103 naar Radio Veronica, heeft Vereniging Veronica in ruil 3,5 % van de aandelen Sky Radio Ltd verkregen.

Volgens beide directeuren was in de tijd tot 1 september de organisatie volop bezig met de voorbereidingen voor de uitwerking van de definitieve start van Radio Veronica. Hierdoor had

het volgens Martin S. Banga en Robert Herder weinig zin om programmeraden al op de hoogte te stellen. Wél zijn kabelexploitanten over de overname van Radio Nationaal ingelicht. Nu Radio Veronica gestart is, gaat Sky Radio Ltd programmeraden inlichten over de inhoud van Radio Veronica en het hoe en waarom. Volgens het station is nu een goed en overtuigend verhaal te melden.

De beide directieleden wuiven de kritiek weg dat Sky Radio Ltd middels de achterdeur op de kabel is gekomen. "We kunnen ons niet voorstellen dat als de landelijke overheid vindt dat deze zender nationale dekking geeft, programmeraden dit radiostation uit het programma-aanbod van de kabel weghalen voor hun luisteraars," aldus de beide directeuren.

Radio Veronica zal zich vooral richten op de leeftijdsgroep 30 tot 35 jaren, met een licht accent naar mannelijke luisteraars. Naast muziek uit de jaren 80 en 90 zal ook muziek uit de jaren 70 te horen zijn. Toch zal het radiostation een beetje rebels moeten klinken, zoals Veronica van oorsprong bekend staat als 'wilde' radio-omroep. De zender zal vooral de concurrentie zoeken met Radio 2, maar dan minder elitair. DJ's als Bart van Leeuwen, Ron Bisschop, Kas van Iersel, Ferry Maat, Rob van Someren, Peter Teekamp en anderen zullen 24 uur de uitzendingen presenteren. Ook zal het nieuwe Radio Veronica programma's als 'Goud van Oud', 'The Soul Show' en reeksen als 'de Beste Nummer 1 Hits' weer een plek geven.

De (beperkte) kabel distributie die het (tot 31 augustus) zelfstandige Radio Veronica had, zal overigens in elkaar worden geschoven met de distributie die Sky Radio Ltd dankzij Radio Nationaal heeft verkregen. Dit betekent dat op sommige kabelnetten sowieso een radiofrequentie vrij komt.

De kwestie **ARTE** nader beschouwd...

De Frans/Duitse kunst & cultuurzender Arte heeft in korte tijd zijn distributie in Nederland sterk zien dalen tot circa 800.000. Tijdens een korte periode was de zender zelfs in meer dan 3 miljoen huishoudens beschikbaar (waarvan overigens 1,6 miljoen slechts enige maanden middels een previewkanaal). In steden als Amsterdam, Den Haag en Rotterdam is de zender de afgelopen maand verdwenen. Ondanks dat programmaraden de zender al dan niet in zwaarwegende adviezen hebben geadviseerd heeft UPC aangegeven Arte niet langer in haar uitzendgebied door te geven. De problematiek heeft te maken met de betaling van bepaalde auteursrechten.

Arte betaalde tot 1 januari jl. de derden rechten deels zelf op basis van een interim regeling met auteursrechtenorganisaties waarbij een beperkt (symbolisch) bedrag overeengekomen werd op basis van een beperkte distributie. Arte profileert zich als Europese publieke omroep met als thuisbasis Frankrijk en Duitsland. Het maakt echter geen deel uit van de bekende 'BUMA/NOS-regeling' voor buitenlandse (vooral publieke) zenders. Deze regeling bepaalt dat door de kabelexploitanten in staffels betaald wordt voor alle rechten van de zenders voor de kabeldoorgifte. Deze zenders hebben geen eigen commercieel belang bij doorgifte in Nederland. Doordat zenders als Arte en de Turkse zender TRT Int niet in deze regeling vallen, claimen auteursrechtorganisaties voor de kabeldoorgifte van de zenders geld. Deze problematiek heeft geresulteerd in een nieuwe overeenkomst waarin een bepaald bedrag per abonnee per maand wordt bere-

kend die kabelaars bij doorgifte dienen te betalen aan auteursrechtenorganisaties voor rechten van derden. Het gaat hier alleen om zenders die geen direct belang bij doorgifte hebben, niet in bestaande regelingen zijn opgenomen en wel toestemming geven voor doorgifte.

Linda Brouwers, juridisch adviseur van Arte, stelt hierover: "Arte heeft wat betreft de eigen rechten toestemming gegeven voor doorgifte via de kabel in Nederland. Op grond van de nieuwe kaderovereenkomst betalen de kabelexploitanten de rechten van derden bij doorgifte." Brouwers kent echter het exacte bedrag dat in rekening wordt gebracht door de auteursrechtorganisaties niet, aangezien Arte zelf geen partij is bij de overeenkomst. Kabelkoepelvereniging VECAI wil bij monde van Ad van Loon niet ingaan op de afgesloten overeenkomst. Kabelaars hebben elk een

eigen afweging over de zender Arte gemaakt. Brouwers wijst erop dat er met terugwerkende kracht (1 januari 2003) een regeling is gekomen die het landelijk, en niet meer zoals tot 1 januari 2003 op beperkte schaal, voor kabelexploitanten en programmaraden mogelijk maakt Arte te adviseren en door te geven.

"Arte ziet geen zwaarwegende redenen waarom kabelexploitanten zouden afwijken van een bindend advies van programmaraden in het geval van Arte. Waarom zou kabelkoepel VECAI anders een overeenkomst sluiten om auteursrechtelijke afspraken te maken voor zenders als Arte?" aldus Linda Brouwers. Arte is overigens enigszins verbaasd geconfronteerd te worden met reacties waarbij de zender als reden voor tariefsverhogingen wordt aangewezen, terwijl de zender zelf niet van de details van de regeling op de hoogte wordt gesteld. In het kabeltarief wordt middels de Buma/NOS regeling ook voor een steeds wijzigend aantal andere publieke Europese omroepen betaald. Overigens heeft de Federatie van Kunstenaarsverenigingen zich tot de staatssecretaris van Cultuur (Medy van der Laan) gewend om de distributieproblemen bij UPC op te lossen voor Arte. Deze federatie is van mening dat Arte - met verschraving van cultuur bij de Nederlandse publieke omroep - in een levende behoefte beantwoordt.

UPC

UPC heeft het standpunt ingenomen dat Arte door de aanwezigheid van een vertegenwoordiger er belang aan zou hechten om distributie te willen. Hierdoor weigert UPC de auteursrechten te betalen en stelt de kabeelaar dat de zender 'haar auteursrechten niet geregeld' heeft. Volgens de eigen UPC kabel-tv nota 2003/2004 dienen zenders als TRT Int en Arte hun eigen auteursrechten te betalen om voor doorgifte in aanmerking te komen. Desalniettemin handhaaft UPC de Turkse zender TRT Int bij advies van programmaraden. De programmaraden van Amsterdam en Rotterdam zijn over de kwestie een procedure gestart bij het Commissariaat voor de Media. Daarbij bestrijden deze de zwaarwegendheid van het afwijken van het advies. Daarnaast bestrijdt de programmaraad van Amsterdam (APR) bovendien de doorgifte van Nickelodeon, dat in de plaats is gekomen van Arte, aangezien deze zender in haar optiek geen deel uitmaakt van haar advies.

Workshopdag 4 oktober

Op 4 oktober organiseert Kabelraden.nl speciaal voor alle programmaraadsleden een workshopdag in het Dudok College in Hilversum.

De workshops gaan over de volgende onderwerpen:

- communicatiebeleid van de programmaraad: hoe communiceer ik met mijn achterban?
- Wat is een pluriform pakket en hoe adviseer ik daarover?
- auteursrechten
- wat doet het Commissariaat voor de Media
- hoe ziet het Nederlandse radio-landschap er uit?
- ontwikkelingen op televisiegebied: digitaal, digitenne, satelliet
- relatie programmaraad en kabelexploitant
- basisworkshop voor programmaraden.

Wij hebben de onderwerpen gekozen naar aanleiding van gesprekken met programmaraden en de vragen die ons de laatste tijd zijn gesteld. Daarnaast zijn wij ook erg geholpen door een werkgroep van programmaraadsleden die met ons de inhoud van de dag heeft willen doorneemen.

Naast een goed inhoudelijk deel vinden wij het ook heel belangrijk dat er ruimschoots gelegenheid is voor programmaraadsleden om met elkaar kennis te maken. Dat kan tijdens de koffie en lunchpauze maar ook door actief deel te nemen aan de workshops!

Deelname aan de bijeenkomst is gratis. Geef u op met behulp van de uitnodiging die u onlangs heeft ontvangen, of meldt u aan via info@kabelraden.nl.

Bij uw aanmelding moet u het volgende vermelden: Uw naam, adres, programmaraad, telefoonnummer, email-adres en uw voorkeur voor workshops die u wilt volgen (maximaal 4). U kunt tijdens de dag twee workshops volgen. Bij onze indeling houden we uiteraard zo veel mogelijk rekening met uw voorkeur. Helaas kunnen we niet meer dan 150 deelnemers toelaten, dus meldt u snel!

Etherfrequenties hoe en wat?

Op 1 juni jl. is na tientallen jaren discussie voor het eerst in Nederland de volledige FM-frequentie volledig herschikt voor commerciële en publieke zenders. Het dossier is echter nog niet gesloten, aangezien op 1 december het klassieke FM-kavel door een nog nader bekend te maken partij ingevuld kan worden, alsmede een aantal regionale commerciële FM-frequenties en enkele kleinere AM-frequenties.

Dit aangezien in de eerste procedure van april/mei jl. geen 'winnaars' voor deze kavels uit de bus kwamen. Landelijke nieuwkomers zijn op de FM-band ID&T Radio, Radio Veronica (onder beheer van Sky Radio) en RTL FM. ID&T Radio heeft als dancerradiostation al op de kabel met een behoorlijke dekking aangevoerd een toevoeging voor de pluriformiteit te zijn. RTL FM dat als nieuw radiozussje voor RTL 4, RTL 5, Yorin en Yorin FM bij de RTL-activiteiten komt, zendt tot in ieder geval medio oktober non stop muziek uit. Het van oorsprong Luxemburgse mediabedrijf beraadt zich tot die tijd nog over de koers die het station zal varen. Overigens heeft de herverdeling betekend dat Radio Nationaal begin juli zijn uitzendingen heeft gestaakt. Op deze kabel-frequenties zijn de uitzendingen van Radio Veronica voortaan te horen (zie ook het aparte artikel hierover). Colorful Radio (van de Nederlandse Radio Groep/Imca) heeft te kennen gegeven op de kabel verder te gaan. Arrow Classic Rock gebruikt voornamelijk de 675-middengolf-frequentie die aan Country FM is toebedeeld. Hoe de toekomst voor

KINK FM eruit zal zien is nog niet helemaal duidelijk, voorlopig blijft dit station echter als kabelstation bestaan. Radio 10FM is de 'verliezer' van de FM-herverdeling. Het station dat als gevolg hiervan zijn programmering versoberde en het personeelsbestand grotendeels ontsloeg, is ingetrokken bij zusterstation Noordzee FM. Radio 10FM blijft overigens wel op de kabel en satelliet uitzenden onder het motto 'de grootste hits'. Tevens huurt het station overdag (tijdelijk) een AM-frequentie.

Classic fM verkreeg geen licentie aangezien eigenaar Sky Radio Ltd de voorkeur had voor het gouwe ouwe kavel en niet meer dan twee licenties verkregen mochten worden. Classic fM blijft echter op de kabel uitzenden en is mogelijk een overnamekandidaat voor de verkrijger van het klassieke kavel....

RTL FM heeft in haar aanvraag aangegeven 35 % van de muziek tussen 07 en 19 uur Nederlandstalig te laten zijn; verder 30 % Europees en 15 % muziek niet ouder dan 1 jaar. Radio Veronica zal overdag 85 % muziek uitzenden en maximaal 4,3 % recente muziek. BusinessNieuws Radio heeft aangegeven gemiddeld 93 % van haar zendtijd aan nieuws en actualiteiten te besteden overdag, met minimaal twee keer per uur een nieuwsbulletin, 24 uur per dag. ID&T Radio zendt 95 % muziek overdag uit, waarvan maximaal 7,5 % uit de hitlijsten afkomstig is en 50 % muziekproducties die niet ouder zijn dan 1 jaar.

Aan deze opgaven zullen de radiostations zich in principe per 1 september dienen te houden. Overigens dienen alle radiostations tussen 07 en 19 uur in het Nederlands (of Fries) uit te zenden en moeten zij van 07 tot 23 uur op elk uur nieuws uitzenden. Dit laatste geldt niet voor regionale commerciële en middengolfzenders.

Casema

Casema heeft in gemeenten waar de zender doorgegeven werd op advies van de programmaraad, indien het contractueel mogelijk is, de tarieven verhoogd. In het geval van Den Haag betekende de situatie echter het einde van de doorgifte. In enkele kleinere gemeenten waaronder Wijdmeren en Amstelveen is Arte na een tariefsverhoging van 8 Eurocent nog wel te zien.

Essent Kabelcom

Essent Kabelcom heeft de zender Arte nooit opgenomen in het reguliere standaardaanbod, Alhoewel er programmaraden zijn (o.a. Noord-Brabant-West en Limburg) die de zender adviseren in het standaardpakket, heeft Essent Kabelcom de zender daar nooit doorgegeven. Eenzelfde advies voor het eiland Vlieland is wel gehonoreerd. Jan Mensinga, directeur AV Services stelt in een reactie naar aanleiding van de regeling te handelen op basis van adviezen van programmaraden en niet vooraf daarover een uitspraak te kunnen doen.

Overige (kleinere) kabelexploitanten

Overige kabelexploitanten waaronder Delta Kabelcomfort (Zeeland), CAI Westland en Multikabel (Noord-Holland)(de grotere onder de kleinere) geven Arte al dan niet met programmaraadsadvies wel door.

Jurisprudentie

In deze rubriek vindt u jurisprudentie die van belang is voor programmaraaden. De uitspraken kunt u terugvinden op de site www.kabelraden.nl

Commissariaat voor de Media: “bezwaar van UPC tegen verplichting Animal Planet door te geven ongegrond verklaard”

Datum: 11 maart 2003

Inhoud van de uitspraak

Het Commissariaat voor de Media (CvdM) heeft vastgesteld dat zijn eerdere besluit UPC op haar verplichting te wijzen het programma Animal Planet in de gemeente Haarlem uit te zenden, dient te worden gehandhaafd.

Toelichting

De programmaraad Haarlem had in zijn televisie-advies 2002-2003 het programma Animal Planet opgenomen. UPC weigerde echter dit advies op te volgen, omdat de zender een kleine vergoeding vraagt voor doorgifte. De programmaraad is vervolgens naar het Commissariaat voor de Media gestapt om UPC te dwingen de zender toch op te nemen in het basispakket. Het CvdM heeft de programmaraad in het gelijk gesteld en UPC gewezen op haar verplichting Animal Planet in Haarlem door te geven.

UPC heeft geen gevolg gegeven aan deze verplichting, waarna de programmaraad Haarlem de doorgifte toch afdwong door te dreigen met een kort geding.

UPC is vervolgens in beroep gegaan tegen de uitspraak en is bij de bovenbedoelde uitspraak weer in het ongelijk gesteld door het CvdM.

.....

Raad van State: “Commissariaat wel bevoegd in klachten over volgen programmaraadadvies”

Datum: 23 juli 2003

Inhoud van de uitspraak

De Raad van State heeft uitgesproken dat het Commissariaat voor de Media (CvdM) bevoegd is om handhavend op te treden tegen een kabelexploitant als die conform een advies van de programmaraad handelt.

Toelichting

Het CvdM ontvangt ook verzoeken van programma-aanbieders van wie het programma conform het advies van de programmaraad door de kabelexploitant niet is opgenomen in het basispakket. In een dergelijk geval krijgt het Commissariaat dus het verzoek een klacht te beoordelen, niet wegens het afwijken van, maar wegens het volgen van een advies. In december 2002 heeft de rechtbank Haarlem het besluit van het Commissariaat naar aanleiding van een dergelijke klacht (in dit geval IJmond TV) vernietigd. De rechtbank was van mening dat het Commissariaat niet bevoegd is handhavend op te treden tegen een kabelexploitant als die conform een programmaraad-advies handelt. De Raad van State heeft deze uitspraak nu vernietigd.

Uitspraak CvdM

IJmond TV protesteerde bij het Commissariaat voor de Media en vroeg om maatregelen tegen Casema, dat in dit geval niet het advies van de programmaraad had moeten opvolgen. Het Commissariaat wees het bezwaar af omdat de programmaraad zelf mag weten welke zenders in het kabelbasispakket worden opgenomen. Het Commissariaat kijkt alleen maar of het basispakket in een gemeente pluriform genoeg is. Het CvdM meende dat dat Geenhier het geval was en zag geen reden om in te grijpen.

Rechtbank Haarlem

IJmond TV ging in beroep bij de Rechtbank Haarlem. Die oordeelde dat het Commissariaat voor de Media de bezwaren van IJmond TV niet had mogen behandelen. De Mediawet zou daar geen ruimte voor laten. Volgens de rechtbank mag het Commissariaat alleen ingrijpen als een kabelbedrijf afwijkt van het advies van de programmaraad. Maar als het advies door de kabelexploitant wordt opgevolgd, heeft het Commissariaat er volgens de Haarlemse rechter niets over te zeggen.

Raad van State

Deze uitspraak over zijn eigen bevoegdheden is door het Commissariaat met succes bij de Raad van State aangevochten. De Afdeling bestuursrechtspraak heeft beslist dat het Commissariaat altijd mag ingrijpen, ongeacht of een kabelbedrijf van het programmaraad-advies is afgeweken of het advies juist is opgevolgd.

Heeft u nog niet ingeschreven voor de workshopdag op 4 oktober? Surf dan naar www.kabelraden.nl en reserveer nu!

COLOFON

KabelRaad is een uitgave van Kabelraden.nl, Stichting Landelijk Steunpunt Programmaraden en verschijnt 4 keer per jaar.

Leden van programmaraden en andere geïnteresseerden ontvangen KabelRaad gratis.

Het abonnement is aan te vragen via e-mail (info@kabelraden.nl) of schriftelijk bij Kabelraden.nl, Olympia 1a/1b, 1213 NS Hilversum.

KabelRaad verschijnt onder redactie van Kabelraden.nl en David de Jong (Dutch Media). Henk Veenstra maakte portretten bij het verhaal over Veendam.

De vormgeving wordt verzorgd door Fonts +Files visuele communicatie.